

Akt nr:

R-E1a-0130

AU$R-E1a-0130

58

R [redacted]

D.-Nr 7960.
Inkom till
Landtbruksstyrelsen
den 7 JULI 1919

R 1*0130

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 15 november 1918
i och för reglering av Ösan i och för torrläggning av närliggande sankmarker inom hemmanen Grunnevad i Valstads socken samt lägenheten Backgården, kronoegendomen Suntak Klostergården, Hillstorp och Björkelund i Suntaks socken av

SKARABORGS LÄN

enligt en av Lantbruksingeniören Gust.Sjöberg
upprättad, av Kungl. Maj:t fastställd plan med därtill hörande kostnadsförslag, i nåder beviljat *dels* ett lån av Tvåtusentvåhundra / 2.200:-/
kronor från 1918 års odlingslånefond och *dels* ett anslag utan återbetalningsskyldighet av Ettusenetthundra / 1.100:-/ kronor från allmänna avdikningsanslaget för år 1918, ~~varav hela beloppet kronor utgå från den för endast frostminskning avsedda delen av förenämnda anslag,~~ så, och i enlighet med Riksdagens för dylika statsbidrags åtnjutande givna, av Kungl. Maj:t gillade föreskrifter, hava undertecknade, enligt bifogade protokoll av den 9 maj 1914 samt 12 juni 1919.
av vederbörande intressenter valda arbetsstyrelse — ~~förtroendemän~~ —, i och för detta företag med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom vi för egen del samt å vederbörande intressenters i företaget vägnar åtaga och förbinda oss:

§ 1.

Att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen med de ändringar däri, vilka kunna varda av Kungl. Maj:t eller Kungl. Lantbruksstyrelsen medgivna,

att vid företagets utförande underkasta oss alla de villkor och den kontroll, som av Kungl. Maj:t eller Kungl. Lantbruksstyrelsen prövas lämpliga och nödiga, samt att gälda alla de av statsmedel icke utgående kostnader, som härav kunna förorsakas,

159,209
18

att påbörja vattenavledningen och avdikningen före den 1 juni 1919 ,
att fullborda samma arbeten senast den 1 september 1920 ,
att fullborda odlingsarbetet senast den 1 september 1923 ,
att genom egna kontanta tillskott, materialier eller andra bidrag utgöra, vad utöver statsbidragen kan erfordras för företagets fullbordande,

att vederbörligen underhålla de utförda arbetena, vad angår den vattenavledning och avdikning, vartill odlingslån beviljats, så länge någon del av lånet återstår ogulden, samt beträffande den vattenavledning och avdikning, vartill bidrag utan återbetalningsskyldighet beviljats, intill dess sådan underhållskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd, eller vi från underhållsskyldigheten befriats.

§ 2.

Att i händelse avvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke inom därför bestämd tid fullbordats, utan att anstånd med detsammas utförande medgivits av Kungl Lantbruksstyrelsen,

eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit för lånet ställd, icke vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet, som av Kungl. Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad,

eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd,

låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsbidragen samt att återfordra vad av desamma uppburits — beträffande lånet dock endast därest detta icke redan blivit fördelat på vederbörande fastigheter och antecknat i jordeboken — att på en gång eller efter hand till Kungl. Statskontoret inbetalas inom den tid, som bestämmes av Kungl. Maj:t; och skola vi å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som av Kungl. Lantbruksstyrelsen förordnas att å arbetet verkställa besiktning, uppvisa den för detsamma gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar.

§ 4.

Att ifråga om terminerna för statsbidragens lyftning i mån av arbetets fortgång ställa oss till efterrättelse vad Kungl. Lantbruksstyrelsen därom må bestämma, ävensom att, efter utfående av den del av bidragen, som enligt särskild bestämmelse får lyftas på grund därav att arbetet blivit börjat, vid varje av de följande lyftningstiderna, innan ytterligare statsmedel må utbekommas, hos Kungl. Statskontoret förete intyg av Kungl. Lantbruksstyrelsen att, enligt vad därstädes nöjaktigt styrkts, så mycket av arbetet blivit utfört, som skäligen kan anses motsvara vad i förhållande till de beviljade statsbidragen belöper å vad som redan utbekommits av samma bidrag, och skall, såvida icke Kungl. Maj:t, med avseende å särskilda förhållanden, prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsbidragen innestå i Kungl. Statskontoret, intill dess vattenavlednings- och avdikningsarbetet är vederbörligen avsynat och godkänt.

§ 5.

Att vid avslutandet av detta kontrakt överlämna till Kungl. Lantbruksstyrelsen, för att i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia av de gillade ritningarne för arbetet och bestyrkta avskrifter av därtill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag, ävensom att, därest någon avvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen av statsbidragen lyftes överlämna till Kungl. Lantbruksstyrelsen fullständig beskrivning jämte ritning, utvisande huru arbetet i följd av denna avvikelse utförts.

§ 6.

Att bestrida eller gottgöra alla kostnader utan undantag, av vad namn de vara må, som i följd av dessa statsbidrag föranledas för Kungl. Statskontoret.

§ 7.

Att för fullgörande av detta kontrakt ävensom för återbäring av lyftat anslag, i fall mot kontraktet brytes, ställa sådan säkerhet, som av Kungl. Lantbruksstyrelsen godkännes, samt att för odlingslånet, ävensom för återbäring av därav lyftade medel, i fall emot kontraktet brytes, avgiva sådan skuldförbindelse och säkerhet för dess uppfyllande, som av Kungl. Statskontoret antagas.

Till yttermera visso äro härav två lika lydande exemplar upprättade, som skedde i Grunnared den 12 juni 1919.

För åsyn åsamt anslagning
Oscar Andersson
Per Johansson
ägare Hildetorp, Sunntak

Axel Gunnarsson
ägare Björkelund, Sunntak

E. Berger
Axel E Bergers ombudsman av Klosterjorden
Oscar Persson

A Larsson

Att J. A. Ahlroos, Grunnared, Per Johansson, Hildetorp, och A Lyng, Björkelund

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga som ovan

Adress: Ljungsdala

Adress: Sunntak.

Med stöd av Kungl. brevet den 15 november 1918 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta kontrakt. Stockholm den 15 september 1919.

Magnus Dixelius

Stockholm, K. B. Boströms Boktr., 1917.

Afskrift N:o 2

D.-N:o 7960
enligt skr. till
K. Landtbruksstyrelsen
den 7 JULI 1919

R 1*0130

Handlingar

angående utdikning af vattenskadad mark

tillhörande

Grunnevads, Backgårdens och Klostergårdens egendomar uti Hvalstads Sunnaks snar af Varbofta h:d

och Skaraborgs län.

Upprättade vid laga syneförrättning år 1913-14

af

Gustaf Sjöberg.

Statens Landtbruksingeniör.

Afskrift.

Protokoll fördt vid sammanträde under lagasyneförrättning angående reglering af ån Ösan i dess lopp genom vissa delar af Grunnevads, Backgården och Klostergårdens egendomar uti Hvalstads och Sundals socknar af Bartofta härad och Skaraborgs län.

År 1913 den 20 oktober inställde sig undertecknad statens landtbruksingenjör hrr A. W. Eurenius å Grunnevads egendom för att på grund af Kungens Befallningshafvandes förordnande förrätta sådan syn, som omförmäles i dikningslagen 2 § angående reglering af en viss sträcka af den så kallade Ösan i ändamål att torrlägga vattenskadade marker tillhörande Grunnevads egendom, Backgården, Kronodomänen Klostergården uti Hvalstads och Sundals socknar, allt uti Bartofta härad af Skaraborgs län.

Genom i vederbörlig ordning utfärdade kungörelser (Bilaga Litt. B) och särskildt delgifna kallelser (Bilaga Litt C) hade sakegarne blifvit underrättade om förrättningens handläggning vid sammanträde denna dag.

18.

Till sammanträdet hade förutom förrättningsmannen och de af honom såsom biträde vid förrättningen tillkallade skiftesgodmännen Fredrik Olander i Bosgården Hvaldad och Herman Klingberg, Långsdala, dessutom följande personer sig infunnit:

Sökandena till förrättningen
A. E. Eurenius egare af 3/4 mtl. Grunnevads egendom
C. A. Brissman Marieberg
P. O. Hill för f. d. soldattorpet Hillstorp
A. Ljung " " Björklund

af öfrige intressenter
Fred. Svensson för 1/8 mtl. Backgården, 1/8 mtl. Svarnegården genom Viktor Torsell enl. fullmakt (Bilaga Litt Da)
Såsom allmänt ombud för kronans räkning

Herr domänintendenten Otto Gedda ent. förordnande (Bilaga Litt. E.)

arrendator E. Berger.

2§.

Det af Konungen Befallningshafvande i länet för förättningsmannen utfärdade förordnandet upplästes och hade följande lydelse (Bilaga Litt A)

3§.

På därom framställd fråga förekom ingen jäfsanmärkning mot nyssnämnden ej heller visste dessa med sig då i något sådant förhållande till någon af delegarne.

4§.

Något laga hinder för förättningens handläggning eller föreslagets utförande ansågo nyssnämnden ej föreligga.

5§.

Förättningsmannen meddelade att han redan låtit undersöka strömdraget samt afväga och uppmäta den vattensjuka marken och framlade för de närvarande den sålunda upprättade kartan, samt uppmanade dem att nu framkomma med de yrkanden och de påståenden, de kunde anse sig böra göra angående den tillsänkta vattenafledningen.

6§.

Sökandena förklarade, att deras afsikt med förättningen vore att få vattenståndet i ån Boan regleradt från Brunnevads kvarn och nedåt, så att det blefve möjligt för dem att torrlägga sin invid och i närheten af ån belägna mark till lägenligt djup af 1,2 mtr., och att för samma ändamål afledningsdike från C. A. Brinmans mark ner till ån blefve upprätt; dessutom yrkade de att kostnaden såväl för dessa arbeten utförande som och för framtida underhåll af kanalerna måtte fördelas på dem, som däraf kunna hafva nytta.

7§.

Ombudet för Fredrik Svensson bestred föreslaget såvitt för hans huvudmans räkning ej medförande någon nytta utan tvärtom skada, då genom vattenregleringen den nu ut-

märkta ängsmarken invid än komme att försämras och delvis genom utgräfningen förstöras; dessutom anmärkte han, att röstandena till förrättningen Ekenius och Brissman hade så litet mark, som berördes af företaget att de nära nog ej kunde anses hafva någon nytta däraf.

8§.

Då intet vidare förekom förklarade förrättningsmannen, att synemännen komme att taga vattenafledningsfrågan under behandling och därmed lagligen fortfara och skulle de redan efter sammanträdets slut begifva sig ut på marken, för att taga de lokala förhållandena i betraktande samt verkställa sådan jordvärdering, som omnämnes i dikningslagen 40 ö H§§.

9§.

Sedan dagens protokoll blifvit upplåst afslutades sammanträdet med tillkännagifvande, att nytt sådant skulle hållas på samma plats och å tid, som genom kungörelse i sockenkyrkorna komme att delgifvas.

Ort och tid som ofvan

Ex officio
Gustaf Sjöberg

H. Klingberg. Fredrik Olander.

10§.

På utsatt tid och ställe sammanträdde åter förestående syneman för att slutbehandla den föreliggande vattenafledningsfrågan och hade till sammanträdet dessutom följande personer sig infunnit:

A. V. Ekenius
C. A. Brissman
Viktor Torsell för Fredrik Svensson enl. fullmakt (Bilaga Litt D) af hvilken anmäldes såsom närvarande äfven P. J. Andersson och Gustaf Andersson.

Domänintendenten Otto Sedda såsom allmänt ombud för kronans räkning.

arrendator E. Berger.

P. O. Hill och A. Ljung

11§.

Det af förrättningsmannen sedan föra sammanträdet utarbetade förslaget till vattenafledningens utförande föredrogs delegarne och samtliga därtill hörande längder genomgingos.

12§.

Ombudet för Fredrik Svensson vidhöll vid föra sammanträdet i protokollets 7§ intagna påstående samt tillade, att han ansåg sökanden Eurenius ej hade någon mark, som kunde anses vinna något genom vattenafledningen, hvarföre Eurenius ej borde hafva rätt att framdraga en sådan för hvilken kostnaden i huvudsak träffade andra och bestred därför å sin huvudmans vägnar hela företaget.

13§.

Till arbetsdirektion utsågos A. O. Eurenius, C. A. Brissman och A. Ljung.

14§.

Till sådan syssloman, som omförmäles i diknings-lagen 14§ valdes kronolänsman R. Henriksson.

15§.

Att emottaga och förvara till företaget hörande kartor och handlingar uppdrogs åt A. O. Eurenius å Grunnevad.

16§.

Mellan en del af sakegarna ingicks förening om företagets utförande (Bilaga Litt F.)

17§.

Lagmannens utlåtande upplästes och hade följande lydelse (Bilaga Litt G.)

18§.

Då inget vidare förekom upplästes 51 och 52§§ i gällande diknings-lag med tillkännagifvande att talan mot förrättningen skall anhängiggöras vid Carlstads häradsrätt och på sätt och i den ordning lag härom föreskrifver.

19§.

Sedan dagens protokoll blifvit upplästt och lämnats utom

anmärkning afslutades förrättningen och sammanträdet upphöt

Grunnevad den 9 maj 1914.

Gustaf Sjöberg
H. Klingberg Fredrik Clarander.

Bilaga till d.
D. ö W. Dnr. N:r 13-13
1912.

Resolution.

Landtbruksingenjören Gustaf Sjöberg varder härigenom förordnad att däruti laga kindes ej möter, den i bilagda anmälning omförmälda förrättningen i laga ordning verkställa. Åliggande denna resolution öfversänd till förrättningsmannen, som har att öfver omkostnaden häraf skyndsamt hit insända bevis.

Mariestad, i Landshamlet, den 25 November 1912.

F. DeGeer.
Ludv. Almqvist

Stämpel Tre kronor.

Till Kongl. Maj:ts Landtbruksingenjör i Skaraborgs län.

Härmed få vi vördsamt anhålla få förena oss med svårandena C. V. Eurenius och C. A. Bissman i fråga om ån Esans reglering i och för dikläggning af närliggande sankmarker.

Lundsbrunn den 5 Aug. 1913
A. A. Ljung P. O. Hill.
Egare af fl. d. Soldatbost. Björklund. Egare af fl. d. Soldatbost. Hillstorp

---

D. och W. Dnr. N:r 13-3
1912

Ing. d. 22/10 1912 Den 26/10 kungl.

Till Kronofogden Befallningshafvande i Skaraborgs län.

Undertecknade får härmed vördsamt anhålla om förordnade för en utaf Landtbruksingeniör att jämlikt gällande dikningslag föranstalta syn i och för reglering och uppgrafning af ån Esan i ändamål att förlägga vattenskadade stycken tillhörande Grunnevad, Klostergården m.fl. hemman uti Hvalstad och Sunnaks socknar och Wartofta härad.

Närmaste järnvägsstation är Sunnaks å Tidaholm-Wartofta järnväg.

Meddelanden angående förrättningen ställes till A. W. Eurenius under adress Grunnevad å Sunnak.

Uppgift på öfriga delegare hvilka anses beröras af företaget finnes å omstående sida.

Grunnevad å Mariedberg den 21 Okt. 1912.

A. W. Eurenius. C. W. Bissman.

Bilaga Litt B.

Sungöreber.

Bilaga Litt C.

Hallelser.

Bilaga Litt Da.

Fullmakt för innehafvaren häraf, att vid sammanträdet i Grunnevad måndagen den 20 dennes, för behandling af frågan angående reglering och uppgrafning af ån Esan att föra min talan, hållande jag för gilligt hvad detta mitt ombud lagligen gör och låter.

Sunnak, Backg. den 20 Okt 1913

Fred. Svensson

m. h. o. p.

Bevittnas af på en gång närvarande:

August Johansson August Skatt

m. h. o. p.

Bilaga Litt D.6.

Fullmakt för innehafvaren häraf att vid sammanträdet å Grunnevad tördagen den 9de dennes, för behandling af frågan angående reglering och uppgräfning af ån Ösan vid kännda sammanträde föra min talan, hållande jag för giltigt hvad detta mitt ombud gör och låter.

Sunnak Backgården den 9de maj 1914

Fredrik Svensson
m. k. å. p.

Bevittnas af:
August Johansson
Karl Johansson

Bilaga Litt E.

Konungens Befallningshafvande
i
Skaraborgs Län.
Landskontoret.
N:o 454. Till Hrr Domänintendenten i Skaraborgs län.

Länsstyrelsen vill härigenom förordna Eder att icke blott vid nedannämnda tillfälle utan även vid framdeles blifvande sammanträden som kronombud närvara vid uppförättning rörande förrättning af ån Ösan, som af Landtbruksingenjören Gustaf Göberg kommer att den 20 i denna månad kl. 11.30 f. m. hållas hos A. V. Esrenius i Grunnevad adr. Sunnak av hvilken förrättning kronodomänen Sunnak Klosstergården, Klockaregården och Prosagården i Sunnaks socken beröras.

Skarastad i landskontoret den 14 oktober 1913

På landshöfdingeämbetets vägnar:
Hugo Sandén. Josef Fischer.

Bilaga Litt F.

Förening.

ingången vid laglingen utlyst sammanträde hos A. V. Esreni-

ang å Grunnevads egendom angående reglering af ån 6:an i dess lopp genom marker tillhörande Grunnevad, Bachgården och Klostergårdens egendomar uti Hvalstads och Sundals socknar af Västra Härad och Skaraborgs län, den 9 maj 1914.

Mellan undertecknade intressenter i ofvannämnda företag har jämlikt dikningslagens 37 § följande öfverenskommelse träffats.

1:o) Förena vi oss om företaget och förbinda oss att genom gemensamt arbete eller kostnad utföra detsamma i full öfverensstämmelse med det vid laga syneförrättningen upprättade förslaget, dock med iakttagande af de ändringar däri som behörig myndighet möjligen kan finna skäl föreskrifva.

2:o) Att till arbetets utförande gemensamt söka lån från Statens odlingslånefond.

3:e) Uppdraga vi åt den utsedda arbetsdirektionen och befullmäktiga densamma,

att i våra namn ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om lån från Statens odlingslånefond till arbetets utförande och förrättningskostnadernas gäldande.

att för odlingslånets sökande uppgöra med landtbruksingenjören inom länet om uppgörandet af för lånets sökande erforderliga kartor och handlingar.

att sedan lånet beviljats i våra namn underteckna alla för dess erhållande erforderliga kontrakt och förbindelser.

att genom bland sig utsedd och befullmäktigad person uppbära och utkvittera det erhållna lånet på däröfver bestämda terminer.

att på delägare, som ej sökt odlingslån, debitera och uppbära på dem löpande andelar i kostnaderna.

att på vårt gemensamma ansvar i mån af deltagningsskyldighet i företaget genom lån anskaffa medel till förrättningskostnadernas gäldande och arbetets bedrifvande intill dess det sökta odlingslå-

med utfaller.

att ombesörja det arbetet snarast möjligt kommer till utförande på sätt den finner lämpligast samt tillse att det utföres i full öfverensstämmelse med den fastställda planen.

4:e) Arbetsdirektionen skall föra noggranna räkenskaper öfver af dem omhänderhafda medel samt däröfver redovisa minst en gång om året vid allmänt sammanträde med delegarne eller inför af dem utsedde revisorer.

5:e) För besvär och omkostnader för fullgörandet af sitt uppdrag eger arbetsdirektionens medlemmar rätt uppbära skälig ersättning, äfvensom att på gemensam bekostnad anlita sakkunnig person, då så i ett eller annat fall anses behöfligt.

6:e) Genom arbetsdirektionen gäller det beslut som understödes af minst två närvarande medlemmar.

Frågor som anses af större vikt, hänskjutas till behandling vid allmänt sammanträde med delägarne.

7:e) Att besluta i gemensamma ärenden kallas delägarne af arbetsdirektionens ordförande genom skriftligt meddelande till sammanträde minst åtta dagar förut. Vid beslutens fattande under pågående allmänt sammanträde röstar hvar och en delegare efter sin andel i företaget och afgöres alla frågor genom enkel pluralitet.

Frånvarande medlemmar få nöja sig med de närvarandes beslut, men eger rätt att bevaka sin rätt genom befullmäktigadt ombud.

8:e) Afgår medlem i arbetsdirektionen utses ny vid allmänt sammanträde snarast möjligt.

9:e) Skulle någon af oss brista i nu åtagna skyldigheter eger arbetsdirektionen på laglig väg och på den försumliges bekostnad söka honom däröfver.

För 3 mtl. Grunnevad
A. W. Eurenius

För vacantbestället N:o 4/2
C. A. Brissman.

för Björkelund
A. A. Sjung
E. Berger
Klostergl.

för Lillstorp
R. O. Hill.
Otto Grosa
kvnoombud

Att föreståend förening är i vår närvaro frivilligt ingången och egenhändigt undertecknad intygas

Ex officio

Gustaf Sjöberg

A. Klingberg Fredrik Olander.

Bilaga Litt. G.

Utlåtande

afgifvet af synemännen vid laga syneförrättning angående reglering af Ån Osan i ändamål att torrlägga vattensjuka ängar tillhörande Gunnevad Bachgården och krononmännen Klostergården m. fl. uti Hvalstads och Dunkers socknar af Vartofta härad och Skaraborgs län.

Föreläget som afser att genom reglering af en sträcka af Ån Osan möjliggöra en fullständigare torrläggning af omkring denna belägna ängar tillhörande ofvannämnda hemman och gårdar, är att anse såsom vattenafledning och att hänföra under dess i dikningslagens 2 kap. gjorda bestämmelser.

Den vattensjuka marken har blifvit afvägd och genom mätning å mark affattad och har därvid begränsningskurvan lagts så att all mark inom denna belägen mark först genom den föreslagna afdikningen anses kunna ändamålsenligt torrläggas till det lagenliga djupet af 1,2 mtr.

För att ernå det åsyftade ändamålet måste i första hand ån upprätas och så regleras i sitt lopp, att den ej blott kan afföra det tillströmmande vattnet så att öfversvämningar förebyggas, utan även hålla vattenståndet särskilt under vår- och sommarmånaderna, så lågt under markytan, att jordem

ytterligare sänkläggning genom täckdikning kan möjliggöres.

På grund af de vattenmängder, som här framgå, och med hänsyn tagen till förekommandet af utskärningar och markens ändamålsenliga sänkläggning, har förrättningsmannen funnit lämpligt att för denna kanal, som i föreliggande förslag är betecknad med A - B - C föreslå en bottenbredd af 1 meter och en sidolutning af 1:1,5 samt att djup af i medeltal 1,5 meter.

Utöfver denna huvudkanal, för sänkläggning af de längre bort från åh liggande markerna tillhörande Klostergården och Tillstorp m. fl. att även ett afloppsdike B - D upptages och detta gifves en bottenbredd af 0,5 meter och en sidolutning af 1:1.

Dikenas dimensioner äro för öfrigt i metermått angifna å profil- och sektionsritningarne samt i den särskilt härför upprättade gräfningslistan, och skall arbetet i enlighet därmed utföras.

Angående de broar som, vid kanalernas upptagande, måste ombyggas, hafva synemännen funnit skäligt föreskrifva att dessa arbeten skola utföras i enlighet med därför gjord specialritning.

Kanalernas läge å marken är å plankartan utmärkt med dubbla röda linier och till profilritningarne svarande röda bokstäfver.

Vid utläggandet af kanalen A - B - C sträckning har den gamla åns så mycket som möjligt använts, enär för vattnets friare lopp här en del rätningar och därmed förenade öfverskärningar måst göras.

För bedömandet af företagets ekonomiska värighet äfvensom till ledning för bestämmande af eventuela akordspriser, är en specificerad kostnadsberäkning upprättad öfver de föreslagna arbetena.

Ersättning för upplåtelse af jord, som åtgår till kanalernas upptagande eller utvidgning med 0,6 meter hvardera sidan, utöfver hvad gamla kanalen förut häraf innehåller,

har af synemännen bestämts att utgå i enlighet med de för-
slaget tillhörande jordersättningslängden.

Denna ersättning skall innan arbetet börjar å hans
mark, erläggas till den ersättningstagare som själf ej är dik-
ningspskyldig, är han själf delegare i företaget skall ersätt-
ningen räknas honom till gods vid dikningskostnadernas för-
delning.

Jordegaren ege rätt disponera den jord, som blifvit upp-
taxerad på hans mark, vill han det ej och han genom jord-
ens kvarliggande skada vållas, vare dikningspskyldige plik-
tige att jorden bortföra eller gifva ersättning för skadan.

För intrång eller skada, som genom den upptaxerade
jordens kvarliggande kan förorsakas, få synemännen be-
stämma att ersättning skall utgå 6 % årligen af värdet å
den jord de upptaga.

Denna ersättning skall efter arbetets utförande berä-
knas af tvenne ojäfviga personer, af hvilka jordegare, som er-
sättning äskar utser en, dikningspskyldige en och dessa så-
lunda utsedda personer tillkallar den tredje.

Vid ersättningens beräknande uppmäta de sålunda
utsedde marken, som jordbankarne upptaga och använ-
der det jordvärde, som nu är i jorduppskattningslängden
af synemännen angifvet.

Denna värdering skall upprepas hvart 5te år.

Såsom grund för fördelningen af de kostnader som med-
följa företaget och dess utförande har lagts den förbät-
tring den vattensjuka marken anses få genom torrläg-
ningen, och har därför sådan jordvärdering, som fö-
reskrifves i gällande dikningslag, af synemännen verkställts.

Den vattensjuka markens sålunda uppskattade värde
före och efter torrläggningen äfvensom den uppkommande
förbättringen å densamma åro i den upprättade jord-
uppskattningslängden i kronor angifna.

Vid fördelningen af förenämnda kostnader hafva sy-
nemännen jämlikt föreskriften i nu gällande dikningslag i-

aktlagit, att hvarje enskild jordägares andel däri bestämts i mån af den nytta han genom sin jordförbättring tillskyndas genom företagets utförande.

Denna fördelning återfinnes i den häröfver upprättade kostnadsfördelningslängden och har vattenafledningsföretaget att utgöra en gemensam dikningssamfällighet.

Kostnaden för framtida underhållet af handlarna åvensom delaktighet i de årliga ersättningarne för intrång skola fördelas efter samma grunder, som angifvits för handlarnas upprättning.

Dessutom få synemännen angående arbetets utförande och framtida underhåll bestämma och föreskrifva.

att kanal eller dike, som går i rågång skall upptagas lika på hvardera grannens mark där ej annorlunda är bestämt, och den upptagade dikesjorden, så vidt möjligt är fördelas lika på båda sidor, är väg anlagd på ena sidan rågången skall diket dock tagas åt andra sidan och dikesjorden så läggas att vägen ej skadas.

att de upptagade jordbankarne ej få läggas närmare kanalernas kanter än en meter och ej gifvas starkare lutning mot densamma än 1:1.

att öppningar genom jordbankarne skola göras på lämpliga ställen och på minst hvar 50 meter för afvattnets fria afrinnande från bakom liggande mark.

att reparationer af kanalerna skola företagas så ofta behofvet det påkallar eller någon af delegarne det fordrar samt med tvänne afgående rätten styrkes behofvet däraf.

att dåvarande Kungl. Maj:t eller annan myndighet anser nödigt att för företagets betryggande göra ändring i det af synemännen gjorda afdikningsförslaget, delägarne må vara skyldige att underkasta sig dessa ändringar, onen i öfrigt utförda ar-

bolet i full öfverensstämmelse med det nu föreliggande.

att arbetet skall taga sin början inom ett år efter det förrättningen vunnit laga kraft samt bragt till slut senast två år efter arbetet tagit sin början.

Sökandena vare skyldige att vid förrättningens afslutande förskottera förrättningskostnaderna i enlighet med till dem öfverlämnad räkning, men skola så snart förrättningen vunnit laga kraft, dessa kostnader fördelas på samtlige delägare i företaget och af dem till sökandena eller till de personer som blifvit utsedde att omhänderhafva företagets ekonomi inbetalas.

Med hänvisning till den af synemännen gjorde utredningen om jordförbättringen m. m. få de lämna de af Fredrik Svensson i protokollets 7 och 12 §§ gjorda yrkandena utan afseende och bestämma att vattenafledningsföretaget och med iakttagande af därvid gjorda bestämmelser.

Grunnerad den 9 maj 1914

Gustaf Sjöberg
Fredrik Olander.

H. Klingberg.

Egobeskrifning, Arealförteckning

och

Jorduppskattningslängd

öfver vattenskadade marker tillhörande Grunnevad Bach gården och Klostergården m. fl. hemman uti Hvalstads och Sunnaks socknar af Vartofta härad och Skaraborgs län; upprättad vid laga syneförrättning åren 1913 - 1914.

Egofigurens nummer å kartan	Hemmanets och Delägarnes namn m. m.	Areal har	Areal ar	Summa areal har	Summa areal ar	Uppskattade blifvande värdet Kr.	Uppskattade närvarande värdet Kr.	Förbättringen utgör Kr.	Uppskattade blifvande värdet utgör Kr.	öre	Uppskattade närvarande värdet utgör Kr.	öre	Förbättringen utgör Kr.	öre	Summa uppskattade blifvande värdet Kr.	öre	Summa uppskattade närvarande värdet Kr.	öre	Summa förbättring Kr.	öre	Proc. af hela förbättringen
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	A. W. Enerenius.																				
	3 1/4 mtl. Grunnevad																				
1	Äng		06			400	200	200					12	-							
2	"		21			500	200	300					63	-							
3	"		20			"	"	"					60	-							
3a	åker		07			600	400	200					14	-							
4	äng		35			500	200	300					105	-							
4a	Ösan		08			—	—	-					—								
5	äng		10	1	07	500	300	200					20	-	496	-	222	-	274	-	4,92
	Backgården																				
	I. Ibsson																				
6	äng		13			500	200	300					39	-							
7	"		20			"	"	"					60	-							
8	"		25			"	"	"					75	-							
9	"		05			"	"	"					15	-							
10	"		38			"	"	"					114	-							
11	"		20			"	"	"					60	-							
	Transp.	12	1	1	07								363	-	496	-	222	-	274	-	4,92

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Transp.	1	21	1	07								363	-	496	-	222	-	274	-	492
12	äng		20			500	200	300					60	-							
13	"		27			400	200	200					54	-							
14	"		35			500	200	300					105	-							
15	"		14			"	"	"					42	-							
16	"		13			"	"	"					39	-							
17	"		20			"	"	"					60	-							
18	"		27			"	"	"					81	-							
19	" boan		05			-	-	-					-								
20	"		12			-	-	-					-								
21	"		15			-	-	-					-								
22	åker		40			500	500	-					-								
23	"		19			600	450	150					28	50							
24	"		18			"	"	"					27	-							
25	"		11			"	"	"					16	50							
26	"		18			600	400	200					36	-							
27	"		20			"	"	"					40	-							
28	"		20			"	"	"					40	-							
29	"		20			600	450	150					30	-							
30	"		25			"	"	"					37	50							
31	"		07			"	"	"					10	50							
32	"		20			600	400	200					40	-							
33	"		20			"	"	"					40	-							
34	"		20			"	"	"					40	-							
35	"		14			"	"	"					28	-							
36	"		12			"	"	"					24	-							
37	"		08			"	"	"					16	-							
38	"		09			"	"	"					18	-							
39	"		10			"	"	"					20	-							
40	"		25			"	"	"					50	-							
41	"		25			500	500	-					-								
42	"		14			600	500	100					14	-							
43	"		14			500	500	-					-								
	Transp.	6	98	1	07								1360	-	496	-	222	-	274	-	492

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Transp.	6	98	1	07								1360	-	496	-	222	-	274	-	4,92
44	äng		05			300	200	100					5	-							
45	"		05			"	"	"					5	-							
46	åker		12			600	400	200					24	-							
47	"		32			"	"	"					64	-							
48	väg		01			-	-	-					-								
49	åker		27			600	300	300					81	-							
50	"		19			"	"	"					57	-							
51	"		11			"	"	"					33	-							
52	"		12			"	"	"					36	-							
53	"		65			"	"	"					195	-							
54	"		09			"	"	"					27	-							
55	"		11			"	"	"					33	-							
56	"		12			"	"	"					36	-							
57	"		13			"	"	"					39	-							
58	"		19	9	51	"	"	"					57	-	4700	-	2648	-	2052	-	36,86
	Skronbokl. Klostergården																				
59	odlingsb. betesmark	1	04			400	200	200					208	-							
60	"	1	10			"	"	"					220	-							
61	"		56			500	200	300					168	-							
62	"		05			"	"	"					15	-							
63	Ahlenbacke		04			-	-	-					-								
63a	Ösan		28			-	-	-					-								
64	äng		12			600	200	400					48	-							
64a	"		05			"	"	"					20	-							
65	"		15			"	"	"					60	-							
66	"		05			"	"	"					20	-							
67	"		37			"	"	"					148	-							
68	"		07			"	"	"					28	-							
69	"		25			"	"	"					100	-							
70	"		47			"	"	"					188	-							
70a	Betesmark		30			250	200	50					15	-							
71	äng		34			600	200	400					136	-							
71a	"		10			300	200	100					10	-							
72	åker		12			600	500	100					12	-							
	Transp.	5	46	10	58								1396	-	5196	-	2870	-	2326	-	41,78

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Transp.	5	46	10	56								1396	-	5196	-	2870	-	2326	-	41/78
73	åker		35			700	400	300					105	-							
74	"		70			700	350	350					245	-							
75	"		26			"	"	"					91	-							
76	"		15			"	"	"					52	50							
77	"		14			"	"	"					49	-							
78	"		13			"	"	"					45	50							
79	"		11			"	"	"					38	50							
80	"		14			"	"	"					49	-							
81	"		23			"	"	"					80	50							
82	"		20			"	"	"					70	-							
83	"		20			"	"	"					70	-							
84	"		21			"	"	"					73	50							
85	"		20			"	"	"					70	-							
86	"		15			"	"	"					52	50							
87	"		18			"	"	"					63	-							
88	"		17			"	"	"					59	50							
89	"		17			"	"	"					59	50							
90	beteshage		24			400	200	200					48	-							
91	väg		07			—	—	—					—								
92	beteshage		34			300	200	100					34	-							
93	"		40			"	"	"					40	-							
94	betesmark		14			300	250	50					7	-							
95	"		43	10	77	"	"	"					21	50	5532	-	2711	50	2820	50	50,66
	Vapnarö oldalyd																				
	C.A. Brissman m. fl.																				
96	odl. äng		50			500	300	300					150	-							
96a	"		20		70	400	200	200					40	-	330	-	140	-	190	-	3,41
	Hillstorp																				
	P.O. Hill																				
97	åker		24			700	350	350					84	-							
	Transp.	24	22	05									84	-	11058	-	5721	50	5336	50	95,85

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Transp.		24	22	05								84	-	11058	-	5721	50	5336	50	95,85
98	åker		16			700	350	350					56	-							
99	"		17			600	400	200					34	-							
100	"		13		70	500	400	100					13	-	447	-	260	-	187	-	3,36
	Björkelund Sold. A. Ljung																				
101	äng		06			500	200	300					18	-							
102	åker		04			600	400	200					8	-							
103	"		07			"	"	"					14	-							
104	äng		04		21	300	200	100					4	-	108	-	64	-	44	-	0,79
				22	96										11613	-	6045	50	5567	50	100 -

Grunnevad den 9 maj 1914.

Gustaf Ljöberg

H. Klingberg

Fredrik Olander

Jordersättningslängd

Öfver den jord som åtgår för uppgrafning af ån Bgan och för torläggning af vattenskadade ängar tillhörande Grunnevads Backgården och Klostergårdens egendomar uti Hovalads och Suntaks socknar af Carlsfors härads och Skaraborgs län; upprättad vid laga syneförrättning åren 1913-1914.

Hemmanets namn	Jordegarens eller innehafvarens namn m.m.	Jord som åtgår	Jordvärde pr. ar	Ersättningen utgår		Summa	
			Kr.	Kr.	öre	Kr.	öre
1.	2.	3.	4	5.	6.	7.	8.
	Kanalen A-B-C.						
Grunnevad	A. V. Eurenius	3,2	5-	16	—		
Backgl.	F. Svensson	12-	6-	72	-		
Klostergl.	Kronan	8-	7-	56	-	144	—
	Kanalen B-D.						
Klostergl.	Kronan	9-	7-	63	-		
Hillstorp	P. O. Hill	1,2	7-	8	40	71	40
				Summa Kronor		215	40

Grunnevad den 9 maj 1914

Gustaf Sjöberg

H. Klingberg Fredrik Olander.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Kostnadsberäkning

för uppgrävning af ån Ösan i och för förläggning af vattenledning inom Tillhörande Stenneveds, Backgårdens och Klostergårdens egendomar uti Skvalstads och Lundakers socknar af Vadstena härad och Skarabergs län, upprättad vid laga syneförrättning åren 1913 - 1914.

Läge	Längd i meter	Arbete jordmån m. m.	Antal	á kronor	Kostnad Kr.	Kostnad öre	Summa Kr.	Summa öre
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		Kanalen A - B - C.						
0-1	100	Schaktning af ngt. stenb. dy ö lera	250	0,80	200	-		
1-2	100	" " " "	170	"	136	-		
			235		188	-		
			85		68	-		
2-3	100	" " " "	175	"	140	-		
3-4	100	" " " "	240	"	192	-		
			85		68	-		
4-5	100	" " " "	820	"	256	-		
5-6	100	" " grus ö sten "	285	1,50	427	50		
6-7	100	" " ngt. stenb. dy ö lera	310	0,80	248	-		
7-+40	40	" " " "	125	"	100	-		
+40-8	50	" " något stenbn. lera	245	0,60	147	-		
8-+30	30	" " " "	145	"	87	-		
+30-9	70	" " ngt. stenb. dy ö lera	90	0,80	72	-		
9-+35	35	" " grus och sten	35	1,50	52	50		
+35-+50	15	" " " "	75	"	112	50		
+50-10	30	" " ngt. stenbn. lera	145	0,60	87	-		
10-11	100	" " ngt. stenbn. dy ö lera	130	0,80	104	-		
11-+45		" " sten ö grus	20	2 -	40	-		
		Ombyggnad af 2 st. broar vid 6+26 ö 9+25 enligt typ a	á	150 -	300	-		
		För oförutsedda fall arbetets tillbyn m. m. tillägges ca 10% af föregående summor			303	-		
		Jordersättningar enl. jordersättningsförrättningen			144	-	3472	50
							3472	50

Kramp.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Transp.					3472	50
		Kanalen B - D.						
0-12	60	Schaktning af ngd. ~~sten~~b. dy ö lera	140	0,50	70	-		
12-13	100	" " " "	200	"	100	-		
13-14	100	" " " "	235	"	117	50		
14-15	100	" " " "	265	"	132	50		
		Byggnad af en bro emellan +65-12 enl. typ b.			100	-		
		För oförutsedda fall, arbetets fältsyn m. m. tillägges ca 10% af föregående summor			54	60		
		Jordersättningar enl. jordersättningslängderna			71	40	646	
		Samma Kr.					4118	50

Grunnevad den 9 maj 1914

Gustaf Sjöberg
Malens Landtbruksingenjör

Kostnadsfördelningslängd.

Lemmanets namn	Jordegarens namn m. m.	Utmarkskadt. förhållningsvärde	Summa deltagningsskyldighet i gräfningskostnaderna			Summa deltagningsskyldighet i underhållningskostnaderna		
			%	Kr.	öre	%	Kr.	öre
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Grunnevad	A. V. Carenius	12 -	0,22	9	06	0,22	0	61
Grunnevad	A. V. Carenius	262 -	4,70	193	57	4,70	12	86
Backgården	F. Svenson	2052 -	36,86	1518	08	36,86	100	86
Klostergården	Kronobostället	2820,50	50,66	2086	43	50,66	138	62
Soldatbost.	C. A. Bissman	190 -	3,41	140	44	3,41	9	33
Hillstorp	P. G. Hill	187 -	3,36	138	38	3,36	9	19
Björkelund	Sold. A. Ling	44 -	0,79	32	54	0,79	2	16
	Summa	5567,50	100 -	4118	50	100 -	273	63

Grunnevad den 9 maj 1914

Gustaf Sjöberg

H. Klingberg

Fredrik Olander.

Gräfningslista.

för reglering af ån Ösak i och för dikläggning af vattenskadade marker tillhörande Grunnevads, Backgårdens och Klostergårdens egendomar uti Hvalstads och Sundals socknar af Wallsta härad och Skaraborgs län, upprättad vid laga syneförrättning åren 1913 - 1914.

Kanalen	Vid afvägningspunkten C/E	Längd i meter från föregående punkt	Djup i meter	Bottenbredd i meter	Dagbredd i meter	Anmärkningar
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A - B - C.	0	-	1,35	1 -	5,05	Sidolutning 1:1,5
	1	100	1,85	"	6,55	
	2	100	1,5	"	5,50	
	3	100	1,5	"	5,50	Byggnad af 2 st. broar vid
	4	100	1,5	"	5,50	6+20 ö 9+25 enl. typ. a.
	5	100	1,5	"	5,50	
	6	100	1,4	"	5,20	
	7	100	1,5	"	5,50	
	+40	40	1,5	"	5,50	
	8	50	1,5	"	5,50	
	+30	30	1,5	"	5,50	
	9	70	1,5	"	5,50	
	+35	35	1,5	"	5,50	
	+50	15	1,5	"	5,50	
	10	90	1,5	"	5,50	
	11	100	1,4	"	5,20	
	~~+15~~	-	1,10	"	4 -	
B - D.	0	-	1,4	0,5	3,30	Sidolutning 1:1
	12	60	1,15	"	2,80	Byggnad af en bro mellan
	13	100	1,2	"	2,90	+65-12 enl. typ b.
	14	100	1,4	"	3,30	
	15	100	1,4	"	3,30	

Afskrifternas riktighet
bestyrkes ex officio
Gustaf Sjöberg
Statens Landtmäteriagent

Grunnevad den 9 maj 1914
Gustaf Sjöberg

Afskrift.

R 1*0130

Tillhör den arbetsplan, som af Kungl. Maj:t den 15 november 1918 fastställts, med villkor att körbanorna till i företaget ingående broar utföras af minst 7.5 centimeters plank eller 10 centimeters sparrar och att broarna af typ a försesmed minst 6 stycken bärbjälkar af minst 20×25 centimeters tvärgenomskärning samt att arrendatorn af Ömvregendomen Suntak nr. 3 Forsagård, nr 6 Klockar-

Beträffande

D.-N:o 7960.
Inkom till
K. Landtbruksstyrelsen
den 7 JULI 1919

angående bestyrkad reglering af den så kallade

Ösen

i ändamål att torrlägga vattensjuk mark tillhörande

Grunnevads, Backgårdens & Klostergårdens

egendomar uti **Hvalsrads** och **Sunnaks** socknar af **Varnhems** härad och **Skaraborgs** län;

afgifven för statsbidragssökande år 1917

af

Gustaf Sjöberg

Statens Landtbruksingenjör

*) gård och nr 9 Klostergård ålägges att ställa sig till efterrättelse domänstyrelsens skrifvelse af den 6 september 1918 till Lantbruksstyrelsen angående tillstånd för honom att för egendomen deltaga i odlingslån m.m. samt med det förbehåll att ägorna till den i företaget ingående vakanta soldatjorden icke skola äga delaktighet i låne- och anslagsbeloppen. Stockholm den 29 november 1918

Wilhelm Flach

Nils Risberg

Bilagor

Lit. A. Afskrift af laga syneförrättningarne jämte 3 blad ritningar

" B. Diverse bevis angående arbetsföretagen

Öfversiktskarta

Skala = 1:100000

Afskrift

Betänkande

angående beslutad reglering af ån Samn Åsan i ändamål att torrlägga vattensjuka marker tillhörande Grunnevad, Backgården och Kronodomänen Klostergården m.fl. uti Hvalstads och Suntaks socknar af Vartofta härad och Skaraborgs län; afgifvet i och för sökande af bidrag och lån af statsmedel, år 1917.

De vattensjuka markerna äro belägna 1 km. söder om Suntaks kyrka och äro med gul färg angifna å öfversiktskartan, till hvilken angående läget i öfrigt anvisas. Läge

Företaget afser att genom reg- Företagets ändaring af en sträcka af ån Åsan möjliggöra mål. en fullständigare torrläggning af omkring denna belägna och ofvannämnda kommun tillhöriga marker.

De delägare ej kunnat enas om Laga syneförföretagets utförande, begärdes hos Ko- rättningen nungens Befallningshafvande i länet förordnande för behörig förrättningsman att för frågans utredning förrätta sådan syn, som omförmäles i dikningslagens 37 §, varefter genom resolution af den 25 november 1912 förordnande tilldelades undertecknad.

Syneförrättningen har sedan i laga ordning blifvit handlagd och afslutades vid sammanträde hos godsägaren A. W. Crenius å Grunnevads egendom den 9 maj 1914.

Afskrift af de vid syneförrättningen upprättade handlingarne jämte 1 blad ritningar bifogas f Bil. Litt. A-f

Af närslutna dr:s bevis f Bilaga Litt B-f framgår, att missnöje mot

förrättningen ej blivit anmält, varför angående arbetets utförande m.m. skall vid synemännens utlåtande bero.

Areal. Såsom af den vid syneförrättningen upprättade ägobeskrifningen och arealförteckningen f pag. 15-19 f framgår, omfattar företaget en areal af 22 har 96 ar, varaf 11 har åker, 11 har 16 ar äng och 80 ar impediment eller mark, som ej kunnat åsättas något förbättringsvärde.

Jordmånen. Jordmånen består i allmänhet, vad öfre jordlagret beträffar, af något stenbunden dy på botten af stenbunden lera. Detta gäller såväl redan odlad jord, som ängs och odlingsmark.

Förgående afdikning. Såsom förut är nämnt afser vattenafledningsföretaget ej att direkt upptaga nya kanaler utan i huvudsak endast att reglera förut befintligt vattendrag. Den mark, som däraf beröres utgöres dels af redan odlad jord, dels af till nyodling lämplig mark, såväl som äfven någon skogsmark.

Vattenafledningen och vattensamlingsområde m.m. För att ernå det åsyftade resultatet med afdikningen måste huvudafloppet, ån Ösan, regleras och gifvas tillräckligt stora dimensioner för att nöjaktigt afföra det tillströmmande vattnet.

Uti nedersta delen af nu ifrågavarande sträckning af ån Ösan, kanalsträckan B-C. skall vattnet från ett nederbördsområde af omkring 2900 har framgå, vilket med för trakten kända nederbördsförhållanden

skulle vid högvatten utgöra pr. har högst 0,9 liter i sekunden och sålunda för ifrågavarande område 2,6 sm.³. I nu nämnda kanalsträcka är fallen - lutningen 2:1000, fallenbredden är bestämd till 1.0 meter och sidolutningen till 1:1.5.

Med dessa förutsättningar och med användande af Gangvillet och Kutters formel för beräknandet af vattnets medelhastighet, kan i denna kanalsträcka, då n. tages till 0,025, vid ett vattendjup af 1.0 meter framgå 2,85 sm.³

Vid eventuellt förekommande broläggningar af sten skall bredden å broöppningen göras 2.5 meter.

Samma fallenbredd f 1.0 meter f och sidolutning f 1:1.5 f har bibehållits såsom gifvande ifråga om teoretiska och praktiska skäl lämpligaste dimensionen för öfven fortsättningen af nu för reglering afsedda del af ån Ösan. Hela återstående sträckning, A-B har en fallenlutning af 2.5:1000; å förut angifna nederbördsområde af går c:a 200 har. Vattendjupet i denna sträcka skulle sålunda visa en något lägre siffra än ofvan beräknade 1.0 meter.

Dessutom har det gjorts nödvändigt, att inom området fallande delen af ett biflöde till ån Ösan regleras, å förslagsritningen betecknad B-D. Vattensamlingsområdet utgöres af ofvan nämnda 200 har.

På grund af anförda mycket begränsade nederbördsområde påkallas ej teoretiska beräkningar för sidodiket B-D. Med hänsyn till

praktiska skäl har föreslagits en
kattenbredd af 0,5 meter och sidolut-
ningen har på grund af ringa vat-
tenmängd kunnat inskränkas till
1:1. Fallet är 1.6:1000.

Djupet å till uppgräfning för-
slagna kanalsträckor har bestämts
enligt fordringarne för en effektiv
torrläggnings verkställande.

Samtliga kanaldimensioner
finnas, förutom vad nu däröm an-
förts, för varje särskild afvägnings-
punkt angifna i den häröfver upp-
rättade gräfningslistan i syne-
handlingarne pag. 24 f.

Brobyggnader

Vid arbetets utförande mås-
te följande broar ombyggas.

I kanalsträckan A~B: 2st.
ågovägsbroar vid 6+26 och 9+25 enl. typ a;

I kanalsträckan B~D: ombygg-
nad af bro bilagen 10 meter nedom påle
12 för vars utförande förslagsrit-
ning typ b; tjänar till efterrättelse.

Kostnaden för vattenafledningens utförande m.m.

De beräknade kostnaderna för
företagets utförande med brobyggna-
der och jordlösen m.m. finnes spe-
cificerad i den uppgjorda kostnadsbe-
räkningen, som är intagen i syne-
handlingarne. f pag. 21-22 f.

Ett sammandrag däraf visar
följande:

Kostnadsberäkning.

Längd	Arbete jordmån m.m.	antal	à kronor	Kostnad Kr	Kostnad öre	Summa Kr	Summa öre
1	2	3	4	5	6	7	8
	Kanalen A-B-C						
	Schaktn. af ngt. stenbn dyjord	2215	0,80	1772	-		
	" " grus och lera	395	1.50	592	50		
	" " ngt stenbn. lera	535	0,60	321	-		
	" " sten och grus	20	2:-	40	-		
	Ombyggnad af 2 st. bryar vid 6+260 9+25 enl. typa	2	150:-	300	-		
	För oförutsedda fall arbetets tillsyn m.m. tillägges ca 10 % af förestående summor			303	-		
	Jordersättningar enl. jordersättningslängden			144	-	3472	50
	Kanalen B-D.						
	Schaktning af ngt. stenbunden dy och lera	840	0,50	420	-		
	Byggnad af en bro mellan 12-165 enl. typ b.			100	-		
	För oförutsedda fall arbetets tillsyn m.m. tillägges ca 10 % af förestående summor			54	60		
	Jordersättningar enl. jordersättningslängden			71	40	646	-
	Kronor					418	50
	Tillägges omkring 25 %					1041	62
	Kostnad för laga syneförrättn.					273	63
	Summa kronor					4392	13

1	2	3	4	5	6	7	8
	Transp					4392	13
	Kostnad för bitänkandena m.m.					66	25
	I:a kronor					5500	-
	Därtill kommer kostnaden för odling med					430	-
	Summa kronor					5930	-
	Vidarbetsplanens fastställande har kostnaden beräknats till:						
	För vattenafledningen			5500	-		
	" odling och tegdikning			430	-	5930	-
	Summa kronor					5930	-

Stockholm den 29 november 1918

Nils Disberg

t.f. Byråchef

Jordförbättringen och vinsten af företaget

Den jordförbättring, som den i företaget ingående märken skulle i sin helhet genom den föreslagna vattenafledningens utförande ernå, är af synemännen uppskattad i sl. synehandlingarne pag. 15-19 f till 5567:50 kronor, vilket motsvara ett ökadt jordvärde af 0.355 kronor pr. har.

Jämföres den uppskattade jordförbättringen med förestående kostnad för dess ernående, så finner man att värdet med den förra öfverstiger den senare med 1175:37 kronor, vilka således utgöra vinsten af företaget, eller med andra ord, de beräknade kostnaderna utgöra 78.9 % af det uppskattade jordförbättringsvärdet

Om sökande af

af synepersonalens bilaga till F.

framgår att alla intressenterna med undantag af en genom förening öfverenskommit om företagets utförande och att dertill söka bidrag af statsmedel vilken förening vad angår Kungl. Majsts och kronans rätt godkänt af Kronuppbördsmannen Befallningshafvande i länet den 30 Oktober 1916 f synehandlingarne pag. 10 f. bidrag och lån af statsmedel

Genom utdrag från laga synehandlingarne äro i efterstående tabell sammanförda de respektive sökandenas andelar i det föreliggande företaget. Sökandenas andelar i de gemensamma företagets m. m.

Tabell I.

Trakten hvars eller hemmanets namn	mantal	Jordägarens eller innehafvarens namn	Areal: Hela arealen	Areal: Åker	Areal: Äng och betesgång	Areal: Odlad jord	Areal: Skogsmark	Areal: Öfrig mark	Kostnaden för hela företagets utförande	Kostnaden för de nu sökta bidragen	Delägarens andel i kostnaden för företagets utförande	Delägarens andel i kostnaden för de nu sökta bidragen	Delägarens andel i kostnaden för företagets utförande	Delägarens andel i kostnaden för de nu sökta bidragen
											Kr	Öre	Kr	Öre
Hvalstads s:n														
Grunnevad Hvalstads s:n	1/4	1. A. V. Eurenius	0,07	0,92	0,08	496:-	222:-	274	202	69	13	47		
Ulrstorp		2. Ymsar arf. E. Berg	3,81	6,57	0,39	5532	2711,50	2820,50	2086	73	138	62		
Soldattjord		3. C. A. Bussman	-	0,70	-	330	140	190 -	140	44	9	33		
Hillstorp		P. O. Hill	0,70	-	-	447 -	260 -	187 -	138 -	38	9	19		
Björkelund		A. Ljung	0,11	0,10	-	108	64 -	44 -	32	54	2	16		
		Summa	4,69	8,29	0,47	6913	3397,50	3515,50	2610	42	172	77		

Af förigående tabell framgår, att sökandena innehafva 12 har 98 ar af den i företaget ingående och förbättrade marken, varaf 4 har 69 ar utgöres af åker och 8 har 29 ar af odlad mark. Kostnader till vilka bidrag och lån sökas

Deras andelar i de beräknade kostnaderna äro:

För vattenafledningens utförande ~~2600:42~~ 3082:14
" synefrihållningen ~~172:19~~ 163:44
Kostnaden för handlingar och
kartor m.m., för sökande af
bidrag och lån af statsmedel ~~66:25~~ 62:67
Sammanlagda kostnaden till
vilka bidrag och lån sökas utgöras
alltså af Kronor ~~2839:44~~ 3318:25
Kostnad för odlingsarbetet 430:-
Summa kostnad kronor ~~3269:44~~ 3748:25

Jordförbättringen

Af förestående tabell synes äfven, att den jordförbättring, sökandena skulle genom torrläggningen vinna för sin mark utgör 3515:50 kronor, (men som jordvärdet efter verkställda uppskattningen stigit med ca 20% kan man med säkerhet anse, att jordförbättringen utgör vrant tal 4200 kronor.) Jämföres detta förbättringsvärde med kostnaderna för dessernående, så finner man att de senare utgöra ~~4%~~ af det förra. Företaget kan därför anses ekonomiskt bärigt och lönande.

Odlingsmark

Af vad förut framhållits innehafva sökandena 8.29 har odlad mark. Af denna mark äro dock ägofigurerna 59.60, 70a, 90, 92, 93, 94 och 95, tillsammans 3.99 har, å kronobostället Klostergården belägna med skog, varför de ej böra till odling förekomma. Återstoden 4.30 har, utgöres af ägofigurerna 1, 2, 3, 4, 5, 61, 62, 64, 64a, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 71a, (96, 96a) 101 och 104. Efter vattenregleringens utförande lämpa sig dessa ägofigurer väl till odling och anser jag, att de

härtill böra förslås.

Uppodlingen af dessa marker kan beräknas uppgå till omkring 100 kronor pr. har eller i runt tal för hela odlingsområdet till 430 kronor. Denna ökade kostnad inverkar dock ej på företagets ekonomiska utbyte, ty jordvärdet stiger i samma mån, så att angsmark, som åsatts ett tillfoande värde af 500 kronor pr. har, får efter odlingen i likhet med gammal åkerjord af samma beskaffenhet ett värde af 600 kronor pr. har.

För markens fullständigare torrläggning än som genom de föreslagna afloppens upptagande direkt kan åstadkommas, kräfves visserligen, att å åkerjorden mellanliggande tegdiken tillbörligt fördjupas eller annan lämplig åtgärd att marken läckdikas. Detta bör dock ej uppställas såsom villkor för bidrags erhållande utan öfverlämnas åt jordägarens egen företagsamhet och godtfinnande. Tegdikning

Eftersom laga syneförrätt hinder mot förningen blivit fastställd och vunnit laga kraft och företaget i intet afseende berör allmänt eller annans rätt, kan något lagligt hinder ej föreligga eller uppstå mot företagets utförande Hinder mot företagets utförande

Vad särskilt angår själva utförandet hänvisas till det vid syneförrättningen uppgjorda förslaget samt till de därvid i

synnerhetens utlåtande gjorda bestämmelserna.

Liknande företag

I trakten liknande företag understödda af statsmedel, har mig veterligt icke någon till detta ~~lik~~ande företag hörande mark ingått, men samtidigt med detta har af undertecknad upprättats förslag till vattenafledning å ett intill liggande område nämligen "Gårdagården, Bäckgården m. fl. hemman uti Hvalstads och Hångsdala socknar," till vilket företags utförande man har för afsikt att söka bidrag af statsmedel.

Tillstyrkande

Då företaget otvivelaktigt kommer att medföra afsevärda ekonomiska fördelar och blifva till gagn ej blott för delägarne själva utan äfven för den närmaste orten, vill jag på det varmaste förorda och tillstyrka, att sökandenas ansökan må bifallas på så sätt, att ½ af de beräknade kostnaderna för vattenafledningens utförande m.m. lämnas dem från allmänna dikningsanslaget och återstående delen såsom lån ur odlingslånefonden.

Arbetsplan

På grund af arbetets ringa omfattning, anser jag, att arbetena bör kunna medhinnas på ett år.

Tabell II.

	Hela afdikningsområdet				Sökandenas andel			
	Areal		Värde		Areal		Värde	
	har	ar	kr	öre	har	ar	kr	öre
I sitt nuvarande tillstånd befintliga skiftade åker, som kommer att förbättras	11	00	3725	-	4	69	1657	-
äng	7	17	1494	-	3 60 ~~4 30~~		780 ~~936~~	-
ängsodlingsmark								
Inmarksjordfskogbevuxen mark	3	99	826	50	3	99	826	50
Summa	22	16	6045	50	~~12 98~~ 12	~~98~~ 28	~~3397~~ 3257	~~50~~ 50
Genom de föreslagna arbetenas utförande förändras samma område till								
åker förbättrad genom torrläggningen	11	-	6522	-	4	69	3210	-
åker förut äng eller odlingsmark	3 60 4 30		2283	-	3 60 ~~4 30~~		1953 ~~2283~~	-
äng, förbättrad genom torrläggningen	3 57 ~~3 87~~		1388	-	—		—	
Inmarksjordfskogbevuxen mark	3	99	1430	-	3	99	1430	-
Summa	22	16	11613	-	~~12 98~~ 12	~~98~~ 28	~~6943~~ 6583	~~-~~ -
I beskrifningen upptagen ej förbättrad mark	0	80			0	47		
Totalsumma	22	96			13	45		

Gustaf Sjöberg
Statens Lantbruksingenjör.

Kronungens Pol-
fallningshavande
i Skaraborgs-län.
Landskansliet.

Bilaga Litt D.

Mot den af länt'brukskingenjören Gustaf Sjöberg handlagda och enligt uppgift den 9 sistlidne maj afslutade syneförrättning i och för uppgrafning af ån Åsan i ändamål att torrlägga vattensjuka de marker tillhörande Grunnevad, Klostergården m. fl. hemman uti Valstads och Juntaks socknar, Vartofta härad, har, enligt vad härstädes förda diarier utvisa, missnöje intill denna dag icke anförts, betygar

Lariestad i landskansliet den 31 augusti 1914.

På ämbetets vägnar:
Josef Fischer.

Lösen 1:50
Stämpel 0:50
Summa två kronor

Kommissionären p. t.

Kungl. Domän-
styrelsen.

Till Kungl.
Lantbruksstyrelsen den 13 Sep. 1918.

Till Kungl. Lantbruksstyrelsen.

I anledning af Eder skrifvelse den 16 maj 1918 angående underdånig framställning från arbetsstyrelsen i ett företag, afseende reglering af ån Åsan i och för torrläggning af närliggande sankmarker, tillhörande bland

andra förra kompanishefsbostället
1/4 mantal Suntak nr. 3 Porsagård, 1/4
mantal Suntak. N:o 6 Klockargård och
1/2 mantal Suntak Nr. 9 Klostergård
i Suntaks sreken af Skaraborgs-län,
om bidrag från allmänna afdikningsanslaget och lån från odlingslånefonden till företagets utförande får Kungl.
Domänstyrelsen med återställande
af samtliga öfversända handlingar
/. och en karta samt bifogande i ärendet infordrade yttrande från
/. domänintendenten och Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet, meddela,
att enligt det om egendomen för
tiden till den 14 mars 1937 gällande arrendekontrakt årliga arrendet utgör med 975 kronor och arrendatorn äfven äger rätt att för egendomen deltaga, äger den rätt till ersättning, som om förmånes nådiga förordningen den 6 juli 1849, samt,
att Kungl. styrelsen icke har något
att erinra i anledning af det begärda anslaget eller mot att arrendatorn tillåtes att för egendomen jämte öfriga deltagare i företaget söka
och vinna delaktighet i odlingslån
för företagets utförande dock under villkor om skyldighet för honom att,
därest lån varder beviljat, gälda de
under återstående arrendetiden å egendomen belöpande annuiteter å lånet.

Stockholm den 6 September 1918

Gunnar Söderlind

/ Einar Bergh.

D.n:r 632 år 1918

Angående tillstånd för arrendatorn av kronolgendomen Suntak nr. 3 Porsagård, nr. 6 Klrakargård och nr. 9 Klostergård i Skaraborgs län att för egendomen deltaga i odlingslån m.m.

Tillhör Grunnevad mfl. Skaraborgslån

Tabell 6.

utvisande låne- och anslagssökandenas andel i kostnaden samt låne- och anslagsbelopp.

Littera i kartan	Kontrakt	Hemmansoch lägenheters samt innehavares namn m.m.	Lgd fastighetsnummer	Fastighetens värde		Fastighetens värde efter ifrågavarande företag		Deltagarnas andel i kostnaden för: Reglering		Rensning		Kalkning		Dikning		Summa kostnad		Lån: Ang lag		Lån: Lån	
				Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre	Kr	Öre
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
		Hvalstads s:n																			
A.	3/4	Grunnevad N.V. Carlsson	1-5	274	–	191	80	~~202~~	~~63~~	13	47	5	16	~~221~~	~~26~~	~~73~~	~~78~~	~~147~~	~~52~~		
		Suntaks socken																			
B		Klostergård E. Berger	59-62, 64-90, 92-95	2820	50	1974	35	~~2086~~	~~40~~	138	62	50	15	~~2278~~	~~80~~	~~759~~	40	~~1518~~	~~80~~		
C		Soldattorp E. A. Brissman	96-96a	190	–	133	–	140	44	9	33	3	68	153	35	57	12	102	23		
D		Kildetorp P. O. Hill	97-100	187	–	130	90	188	38	9	19	3	52	157	09	58	36	100	70		
E		Björkelund, A. Ljung	101-104	44	–	30	80	32	54	2	16	0	84	35	54	11	85	23	69		
		Summa		3515	50	2460	85	3082 ~~2600~~	14 ~~72~~	163 ~~172~~	44 ~~77~~	62 ~~66~~	67 ~~20~~	3368 ~~2939~~	25 ~~44~~	1102 ~~946~~	75 ~~48~~	2205 ~~1892~~	50 ~~96~~		
																1100	–	2200	–		

Gustaf Ljung
Statens Landtbruksingenjör.

Tillhör Grunnevad m. fl. Skarabergs lår

Tabell a

Beskrifning å vårdbringslångd öfver vattenskadad mark tillhörig nedanstående låne- å anslagssökandena tillhöriga hemman

Hemmanets		Hemmans, och lägenheters samt ägarnes namn m.m.	Areal.								Jordförbättrings-värde					
			Åker		Till odling färdig mark		Annan mark		Summa		Enligt ägodikningen		genom odlingen och tegdikningen			
													nu		å hemmanet el. lägenh.	
Nämn	Antal		Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr	öre	Kr	öre	Kr	öre
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
		Kvalstads socken														
	3/4	Grunnevad, L. V. Eurenius	0	07	0	92			0	99	274	-	100	-	92	-
		Suntaks socken														
		Klosterg. arr. E Berger	3	81	2	58	3	99	10	38	2820	50	100	-	258	-
N:272		~~Soldatjord C. J. Driessman~~			0	70			0	70	190	-	100	-	70	-
		Fritz Johansson														
		Hillstrp P. O. Hill	0	71					0	70	187					
		Björkelund L. Ljung	0	11	0	10			0	21	44	-	100	-	10	-
		Summa	4	69	~~4~~ 3	~~80~~ 60	3	99	12	98	~~3575~~ 3325	~~50~~ 50			430 360	- -

Gustaf Sjöberg
Statens Lantbruksingenjör

Afskriftens riktighet bestyrkes

Ex officio
Gustaf Sjöberg
Statens Lantbruksingenjör

Afskrift.

Arvodesräkning

för upprättandet af handlingar och kartor i och för sökande af lån från statens landtbruksingenjör till afdikning af rattensjuka marker tillhörande Grunnevad, Bonkgården, Klostergården m.fl. uti Hvalstads och Suntaks socknar af Vartofta häread och Skaraborgs län.

	Kr.	Öre.
För kopiering af karta och ritningar	24	25
" Afskrift af laga syneförhandlingarne 6 ark à 1:25	7	50
" betänkandets afgifvande med öfversiktskarta m.m.	30	-
" lösen af skriftbevis angående missnöjesanmälan	4	50
Summa Kronor	66	25

Afskriftens riktighet bestyrkes
Ex officio
Gustaf Sjöberg
Statens Landtbruksingenjör

Sköfde den 15 februari 1916
Gustaf Sjöberg
Statens Landtbruksingenjör

Afskrift.

Arfvodesräkning

för verkställd laga syneförrättning angående utdikning af vattenskadad mark tillhörande Grunne-
rud, Dorksgården, Åbystergården m.fl. i Kvalsta ds i Sunnabs snar.
Hvarnbergs län.
upprättad i enlighet med Kungl. Maj:ts nådiga taxa på arfvode för landtmäteriförrättningar af den 23 December 1909.

KARLSTADTSKA BOKH. TR. SKÖFDE.

År, månad, dag	Arbete m. m.	Egofigurernas antal	Egofigurernas medelareal i ar	à kronor	Kostnad Kr.	Kostnad öre	Summa kostnad Kr.	Summa kostnad öre
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	För lösen af förordnandet med kommissionsarfvode . .				8	50		
	„ 17 st. kungörelser och kallelser			0,20	3	40	11	90
	„ *mätning i åkerskala* enl. Tariff I							
	af tomter, trädgård, åker m. m. 11. har	60	18.20	0.33	19	80		
	„ äng och odlingsmark 11.16 „	43	25.28	0.30	12	90		
	„ skogsmark, sjö m. m. 0 80 „	8	8-10	0.12	-	96	33	66
	„ *dubbel jordvärdering* enl. 7 § 4. mom. ½ af förestående arfvode för mätning af uppskattad mark				16	35	16	35
	„ *uträkning af kartan* enl. Tariff II 22.96 har	111	19.29	0.07	7	77	7	77
	„ *afvägning och undersökning af marken* 2 *dagar*			10,–	20	-		
	„ afdikningsplanens uppgörande med ritningar och kostnadsförslag				30	-		
	„ jordeersättningslängdens, kostnadsfördelningslängdens, gräfningslistans m. fl. längders uppgörande				25	-		
	„ teknisk, juridisk och ekonomisk utredning för utlåtandets afgifvande				25	-	100	-
	„ 1 *st. sammanträdesdagar*			10,–	10	-	10	
	„ *lösen af afskrifter och kopior*							
	„ 7 ark, handlingar			1,25	8	75		
	„ kopia af plankartan med stämpel				19	85		
	„ „ „ profil och sektionsritningarne				12	-	30	60
	Reseersättningar:							
	Summa						210	28

Vänd!

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
							210	28
	Tillkommer:							
	Godemännens rese- och traktamentsersättningar enl. särskild räkning					12 –		
	För delgifning af kallelser, handtlangnings- och materialkostnader m. m. enl. särskilda räkningar. . . .					57 35	63	35
	Summa förrättningskostnader						273	63

Klander mot denna räkning kan göras vid Vartofta *häradsrätt inom sex månader från denna dag.*

Grunnevad den 9 maj 1914

Gustaf Sjöberg

Att en med denna lika lydande räkning tillfört till sökandena af förrättningen delgifvare bekräftad intygas:

H. Klingberg Fredrik Olander

Afskriftens riktighet bestyrkes
ex officio
Gustaf Sjöberg
Statens Lantbruksingenjör

Afskrift

Protokoll, fört vid sammanträde under laga synefårrättning angående reglering af ån Ösan i dess lopp genom vissa delar af Grunnevads, Backgårdens och Klostergårdens egendomar uti Hvalstads och Suntaks socknar af Vartofta härad och Skaraborgs län.

---

13 §.

Till arbetsdirektion utsågos L. V. Eurenius C. L. Brissman, och L. Ljung.

---

19 §.

Sedan dagens protokoll blifvit upplåst och lämnats utan anmärkning afslutades förrättningen och sammanträdet upplöstes.

Grunnevad den 9 maj 1914

Gustaf Sjöberg

H. Klingberg Fredrik Olander

Bilaga Litt. F.

Förening

ingången vid laglig utlyst sammanträde hos L. V. Eurenius å Grunnevads egendom angående reglering af ån Ösan i dess lopp genom marker tillhörande Grunnevads, Backgårdens och Klostergårdens egendomar uti Valstads och Suntaks socknar af Vartofta härad och Skaraborgs län den 9 maj 1914.

Mellan undertecknade intressenter i ofvannämnda företag här jämlikt diknningslagens 37 § följande öfverenskommelse träffats

3) Uppdraga vidåt den utsedda arbetsdirektionen och befullmäktiga densamma.

att sedan lånet beviljats i våra namn underteckna alla för dess erhållande nödiga kontrakt och förbindelser.

att genom bland sig utsedd och befullmäktigad person uppbära och utkvittera det erhållna lånet på därför bestämda terminer.

Att föreståend förening är i vår närvaro frivilligt ingången och egenhändigt undertecknad intyga

Ex officio
Gustaf Sjöberg
H. Klingberg Fredrik Olander.

Rätt afskrifvet bevygar

Ex officio
Gustaf Sjöberg
Kulturlandskapsingenjör

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med arbetsdirektionen för åm Osens reglering genom Grunnerud Ruckgf. och Klostergårdens egendomar i Kvalstad och Suntaks socknar å Grunnerud den 12 Juni 1919.

— — — — — — — —

§ 2.

Lån uppbäras och utgivitera af Kungl. Majts den 15 Nov. 1918 anvisade, dels ett lån af ~~2,200~~ 2,100 Kr. från odlingslånefonden och dels ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 1.100 Kr. från allmänna dikningsanslaget utbäges underteckmad ordförande.

— — — — — — — —

Rätt utdraget intygar

som ofvan

P. Wahlroos

ordf. Grunnerud jor. Suntak.

Till
Kungl. Lantbruksstyrelsen
Stockholm.

Den i Lantbruksstyrelsens skrivelse av den 26 augusti 1919, till Godsegaren J. A. Ohlsson, framställda begäran angående upplysning huruvida av P. Hill eller Fritz Johansson är ägare till lägenheten Hillatorp i Sunnaås socken för undertecknad på grund av påbörjande av Godsegaren J. A. Ohlsson härmed upplysa, att Fritz Johansson är ägare till lägenheten Hillatorp.

Sunnaås den 2 September 1919

E. Berger
arrendator av Kronodomänen i mtj. Klastorp
Sunnaås

Bevis.

Får härmed på begäran intyga, att arbetet i och för reglering af Åsan ~~och för~~ åsyndes för torrläggning af närliggande sankmarker inom hemmanen Grunnevad, Backgården, Klostergården, Hillstorp och Björkelund i Hvalstads och Luntaks socknar af Skaraborgs länår påbörjat, varföre jag tillstyrker att vederbörande må utfå så stor del af det beviljade statsanslaget och odlingslånet, som Kungl. Landtbruksstyrelsen kan finna skäligt bestämma.

Dessutom får jag meddela att J. A. Ohlsson numera öfvertagit K. V. Emremins egendom och inträtt i hans ställe.

Skövde den 5 Juli 1919

Gustaf Sjöberg

Statens Landtbruksingeniör.

Gustaf Sjöberg
Statens Landtbruksingeniör
SKÖVDE.

Till
Kungl. Landtbruksstyrelsen,
Stockholm.

Undertecknad arendator vid Kronodomänen Klostergården i Sunnaks socken, Skaraborgs län förklarar sig härmed godkänna de i Domänstyrelsens skrifvelse af den 6te Sept. 1918 vid Landtbruks-styrelsen upptagna villkor angående skyldighet för arendatorn af ofvanstående hemman att deltaga i odlingslån m.m.

Klostergården Sunnaks den 7 September 1919.

E. Berger

209
/18

D.-M:o 19828
Inkom till
K. Landtbruksstyrelsen
den 15 DEC. 1924

R A P P O R T

över verkställd avsyning av ~~vattenavlednings- och avdikningsarbete~~ avbingsarbetet enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 7 juli 1924 . . . . . vid det företag, som avser regle-ring av Åsen i syfte för torrläggning av närliggande sankmarker inom kommunen Grimmared i Valstads socken samt lägenheten Barkgården, kronoegendomen Sunntak klostergården Hillestorp och Björkelund i Sunntaks socken av Skaraborgs län.
Planen fastställd den 15 nov. 1918 . . . . . .

Ändring däri medgiven av . . . . . .

. . . . . .

Statsbidrag från ~~norrländska~~ allmänna avdikningsanslaget 1.100 kronor
Län från avbingslånefonden 2.200 kronor.

Kontrakt antaget den . . . . . .

Fastställd arbetstid till den . . . . . .

Förlängd arbetstid till den . . . . . .

Vid av undertecknad den ~~30 sept.~~ 1924 . . . . verkställd avsyning av ovan angivna arbete har ~~detsamma~~ befunnits att intet avbingsarbete ännu utförts. De ägo-figurer 2, som genomflytes av en bäck från den omedel-bart intill belägna källdammens flodavlopp flod-avlopp, vid vilken helt örnsvämmas samt ägofi-gur 5, som utgöres av bäcksmark, ~~och~~ icke lämpligen synes böra avskiljas från angränsande betesskog borde markägaren böra befrias från skyldigheten att uppodla desamma. Anstånd med avbingsar-betets fullbordande vad beträffar övriga ägofigu-rer skulle av delägarna begäras till den 1 sept. 1926.

J. Wallin

Tillägg: Arbetsstyrelsens ordförande är numera godsägaren Lars Ekberg, Grimmared, Sunntak.

Vård

Fäcknivens del av åkerbit	har	Kons. säter på tät	Statl. arbt. säter på tät
1	0.06		
2	0.21	0.21	
3	0.20		
3a	0.35		
5	0.10	0.10	
61.62	0.61		
64.64a	0.17		
65-71a	1.80		
101	0.06		
104	0.04		
	3.60	0.31	3.29

Godkänt den 9 december 1920

D.-No 2691
Inkom till
K. Landtbruksstyrelsen
den 19 NOV 192[illegible]

B E V I S

om verkställd avsyning av vattenavledningS- och avdikningsarbetet, enligt särskilt förordnande den 5 juni 1920 från Kungl. Lantbruksstyrelsen, på ansökan av J.A. Ohlsson, Grunnevad, Suntak.

angående det företag som avser torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Grunnevads, Backgårdens och Klostergårdens egendomar uti Hvalstads och Suntaks socknar av Vartofta härad och Skaraborgs län.

Planen fastställd den 15 November 1918.

Ändring däri medgiven ingen.

Statsunderstöd: anslag av 1918 år allmänna avdikningsanslag Kronor 1.100.-

lån av 1918 års odlingslånefond kr. 2.200.-

Kontrakt om arbetets utförande antaget den 15 september 1919.

Fastställd arbetstid till den 1 september 1920 för grävning

" " " " 1 " 1923 " odling

Beträffande anslaget:

beräknad kostnad enligt fastställda kostnaddsförslaget kr. 5.500.-

Vid av undertecknad den 6 november 1920 verkställd avsyning av ovan angivna arbete har detsamma befunnits utfört i överensstämmelse med den fastställda planen, varföre företaget i sin helhet förordas till godkännande.

Skövde den 10 november 1920.

Gustaf Sjöberg
Statens Lantbruksingeniör.

Gustaf Sjöberg
Statens Lantbruksingeniör

A a-

Bevis 12691/20

209/18

D.-DO 1526
Inkom till
K. Landtbruksstyrelsen
den 1 FEB. 1921

RAPPORT

om verkställd avsyning av vattenavlednings- och avdikningsarbetet, enligt särskilt förordnande den 5 juni 1920 från Kungl. Lantbruksstyrelsen, på ansökan av J.A. Ohlsson, Grunnevad.

angående det företag, som avser torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Grunnevad, Backgården kronodomänen Klostergården m.fl. hemman uti Hvalstads och Suntaks socknar, Vartofta härad och Skaraborgs län.

Planen fastställd den 15 november 1918.

Ändring däri ej medgiven eller företagen.

Statsunderstöd: anslag av 1918 års allmänna avdikningsanslag Kr. 1100.-

lån av 1918 års odlingslånefond " 2200.-

Kontrakt om arbetets utförande antaget den 15 september 1919.

Fastställd arbetstid till den 1 september 1920 för grävning och för odling till den 1 september 1923.

Beträffande anslaget:

beräknad kostnad enligt fastställda kostnadsförslaget kronor 5.500.-

Vid av undertecknad den 6 november 1920 verkställd avsyning av ovan angivna arbete har detsamma befunnits utfört i överensstämmelse med den fastställda planen, varföre företaget i sin helhet förordas till godkännande.

Skövde den 31 december 1920.

Gustaf Sjöberg

Statens Lantbruksingeniör.